

Titel van de les	Vrijmarkt in de klas
Leeftijdsgroep	Ongeveer 7 tot 8 jaar
Kerndoel	Deze les levert een bijdrage aan kerndoel 5: de leerlingen leren omgaan met geld- en betaalmiddelen
Leerstofonderdeel	Geld 1.2_4 tastbare hoeveelheden (tot en met 12) tellen en benoemen. 5.1_4 de munt van 1 euro herkennen 5.11_4 begrijpen dat je moet betalen als je iets koopt 5.1_4 binnen een context betalen met hele euro's 5.1_4 biljetten en munten herkennen als betaalmiddel
Doel van de les	Verkennen van de munt van één euro (hoe ziet die eruit) Begrijpen dat je moet betalen als je iets koopt Binnen een context betalen met hele euro's Verkennen van de waarde van voorwerpen (wat kost ongeveer 1 euro)
Benodigdheden	- een portemonnee met munten van één euro (eventueel eigen (speel)sparegeld uit eigen spaarpot (activiteit 'elke dag één euro in je spaarpot') - voorwerpen die op een vrijmarkt worden verkocht (zoals knuffels, mokken enz.). De prijs wordt aangegeven met prijskaartjes, alles kost '€1'. Betekenisvoller is het als kinderen deze spullen echt kunnen kopen. Laat de kinderen spullen van huis meenemen die ze niet meer willen hebben en verzamel alle spullen tot een echte rommelmarkt voor in de klas
Korte samenvatting	Kinderen spelen vrijmarkt. In het begin heeft ieder tien euro. Ze kijken hoeveel spullen ze daarmee kunnen kopen en hoeveel geld je zou moeten hebben om alles te kunnen kopen. Vervolgens mag iedere leerling één item kopen. Op het eind mogen ze uitzoeken hoeveel geld ze overhouden en hoeveel geld de verkoper heeft verdiend.
Organisatie	Klassikaal (in de kring)
Activiteiten	Ongeveer een à twee weken voordat u aan de activiteit wilt beginnen Vraag de ouders om wat kleine spullen mee te geven die ze niet meer willen hebben en die ze op de vrijmarkt voor één euro zouden kunnen verkopen. Zo verzamelt u allerlei spullen die in de klas met speelgeld echt gekocht kunnen worden. Start: vrijmarkt Vraag de leerlingen wat ze weten van Koninginnedag en de vrijmarkt. Wat is de vrijmarkt en wat kun je allemaal kopen? Breng in ieder geval in dat er

meestal van alles te koop is voor heel weinig geld. Dat komt omdat het oude spullen zijn die dus weinig waard zijn. Leerlingen gaan ook vrijmarkt spelen. Ze mogen straks met hun (speel-)spaargeld wat kopen.

Hoeveel dingen kun je kopen?

Bekijk met de leerlingen de spullen en hoeveel ze waard zijn: ieder ding kost één euro. Hoeveel geld heeft iedere leerling ook al weer? Hoeveel dingen zou je met die 10 euro kunnen kopen, denk je? Laat hierbij tien vingers zien. Zijn er leerlingen die het meteen weten? Leg anders tien munten op een voor iedereen zichtbare plek (vloer, tafel of bord) en vraag een leerling om steeds iets uit te zoeken voor iedere euro. Leg ieder voorwerp onder de betreffende munt. Stop bijvoorbeeld na vijf munten. Weten de leerlingen nu wel hoeveel dingen ze kunnen kopen met tien euro?

Hoeveel euro zou je moeten hebben? (eventueel)

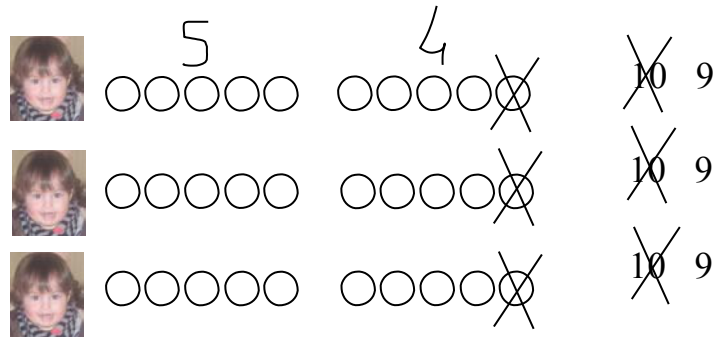
Stel * eventueel de volgende vragen: "Stel dat je alles zou willen kopen, heb je daar genoeg geld voor?" "Kost dat meer of minder dan tien euro?" Hoeveel euro zou je nodig hebben? Hoe kun je dat uitzoeken? Geef eventueel een voorbeeld: je wilt drie dingen kopen. Hoeveel euro heb je dan nodig? Je wilt vijf dingen kopen, hoeveel euro heb je dan nodig? Stel eventueel zelf voor om te tellen hoeveel spullen er te koop zijn: twintig. Weten de leerlingen nu hoeveel euro die twintig dingen kosten?

Iets kopen

Vraag nu iedere leerling om één ding te kopen en daarvoor te betalen. De leerkracht speelt de eigenaar van de spullen en verzamelt alle munten in zijn (eerst lege) portemonnee. Vervolgens stelt u één van de volgende vragen:

- a. Hoeveel euro heeft de leerkracht nadat iedere leerling iets heeft gekocht? Hoe kun je dat uitzoeken zonder de munten zelf te tellen? Indien er weinig ideeën zijn, loopt de leerkracht langs iedere leerling en geeft aan dat iedereen een munt heeft gegeven. Hoeveel munten moeten dat bij elkaar zijn? Laat een leerling het aantal leerlingen tellen. Controleer het antwoord door het aantal munten te laten tellen.
- b. Hoeveel euro houd je over? Zijn er leerlingen die dat zonder tellen weten? Stimuleer leerlingen om hun vingers hierbij te gebruiken. Ze hadden tien euromunten. Ze hebben er één uitgegeven (één vinger minder). Hoeveel houd je dan over? Representeer dit ook op het overzicht van de hoeveelheid euro's van iedere

leerling door rondjes weg te strepen:

Aandachtspunten	Gebruik bij voorkeur echt geld of speelgeld dat het echte geld goed nabootst zodat de kinderen kenmerken van de muntstukken kunnen leren.
Differentiatie	Makkelijker - Laat de leerling het vooral uitproberen en help hem met het verwoorden van wat hij doet. - Laat de leerling controleren, bijvoorbeeld na afloop van de activiteit, of hij inderdaad maar negen munten over heeft. Laat hem de munten op dezelfde manier neerleggen als in het overzicht. Laat hem ook op zijn vingers tonen wat er gebeurd is. Vraag eventueel hoeveel munten hij overhoudt als hij nog iets van één euro koopt. Kan hij dit ook op zijn vingers laten zien? Moeilijker - Laat de leerling voorspellingen doen, bijvoorbeeld hoeveel geld houd je over als je twee dingen koopt. - Vraag de leerling hoeveel geld nodig is om alle spullen te kopen en hoe hij dat weet.
Vervolgactiviteiten	Nog meer kopen Herhaal op een andere dag bovenstaande activiteit. De leerlingen hebben nu minder dan tien euro. Weten ze nog hoeveel euro ze over hebben? Laat ze eventueel meer dan één ding kopen. Hoeveel geld houd je dan weer over? Laat het zien op vingers en op het overzicht.
Variatie	Winkeltje spelen U kunt deze activiteit ook doen binnen de context van winkeltje spelen. Zorg dan wel voor spullen die ongeveer 1 euro kunnen kosten. Denk aan het verkopen van ijs, limonade, fruit of groenten. Op deze manier leren kinderen ook over de waarde van voorwerpen.

